

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndc/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 8312208478
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8312208478.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľa R. Y., bývajúceho v X., XX. novembra X, proti odporkyni R. Y., bývajúcej v K. P., zastúpenej Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1735/29, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Róbert Slamka, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom O. Y. a R. Y. na čas po rozvode, obom bývajúcim u odporkyne a zastúpeným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/262/2012, o návrhu odporkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

Návrhu odporkyne na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/262/2012 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné listom z 27. apríla 2017 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu odporkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C. s. p.“). Odporkyňa návrh odôvodnila nedostatkom finančných prostriedkov na zabezpečenie opatery a dozoru detí v prípade predvolania na súdne pojednávanie, čím by sa jej fakticky znemožnila účasť na konaní pred Okresným súdom Humenné. Uvedené neplatí pre navrhovateľa, ktorý podľa odporkyne vlastní motorové vozidlá a jeho príjem je dostatočný na pokrytie výdavkov vynaložených na cestovanie do Liptovského Mikuláša. Navyše je podľa odporkyne nutné zohľadniť aj skutočnosť, že dôvodom jej odchodu s maloletými deťmi z Humenného do Liptovského Mikuláša bolo správanie sa navrhovateľa k nej a maloletým deťom. Poukázala aj na svoje nepriaznivé sociálne pomery, ako aj na zlý zdravotný stav maloletých detí.

2. Navrhovateľ s návrhom na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš nesúhlasil. Uviedol, že na strane odporkyne neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa a ani majetkové, sociálne, zdravotné dôvody odôvodňujúce prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš.

3. Opatrovník maloletých detí sa k návrhu odporkyne nevyjadril.

4. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný (ako súd najbližšie spoločne nadriadený vec prejednávajúcemu súdu a Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, ktorému sa má vec podľa návrhu odporkyne prikázať - § 39 ods. 3 C. s. p.) na prejednanie návrhu na prikázanie veci, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh nie je opodstatnený.

5. Podľa § 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

6. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

8. Predpokladom prikázania veci inému súdu podľa odcitovaného zákonného ustanovenia § 39 ods. 2 C. s. p. (z dôvodu vhodnosti) je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií), musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

9. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko ostatných účastníkov konania.

10. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že účastník konania musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu.

11. Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade tu neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že odporkyňa s maloletými deťmi býva v územnom obvode Okresného súdu Liptovský Mikuláš a je pre ňu nákladné cestovať, resp. zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti počas pojednávania súdu, resp. iných procesných úkonov súdu. Rovnako takou okolnosťou bez ďalšieho nie sú sociálne, majetkové pomery odporkyne a ani prípadné zdravotné problémy maloletých detí. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu skôr bežného charakteru a

nemôžu (bez ďalšieho) predstavovať dôvod na prikázanie veci inému súdu. Okrem toho v predmetnej veci treba zohľadniť aj negatívne stanovisko navrhovateľa k návrhu odporkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš.

12. Najvyšší súd dospel na základe uvedených dôvodov k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. Návrhu odporkyne preto nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.